

**Лектор: д.т.н., професор
Сухенко В.Ю.,
Асистент Розбицька Т.В.
tetianarozbytska@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=238>
2**

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Міжнародна і регіональна стандартизація і сертифікація»

Ступінь вищої освіти – Магістр

Спеціальність **181 «Харчові технології»**

Освітня програма «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса», «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна економіка інтегрує у світову торгівлю, розвивається світовий ринок і кожна країна прагне зайняти свою нішу в міжнародних економічних відносинах. Нині усе більше саме економічний потенціал країни, ступінь її економічного розвитку визначають положення цієї країни в світі, добробут громадян, взаємовідносини з іншими країнами. Тому саме міжнародна та регіональна стандартизація має велику роль у міжнародній торгівлі для сприяння розвитку стандартизації в усьому світі для полегшення міжнародного обміну товарами і послугами та розвитку співпраці інтелектуальної, наукової, технічної та економічної діяльності, що і висвітлює даний курс дисципліни.

Міжнародна стандартизація є одним з важливих напрямків міжнародної співпраці. Вона служить нормативною базою в налагодженні усіх видів економічних та науково-технічних зв'язків між різними країнами світу. Особливе значення має міжнародна стандартизація в тих галузях людської діяльності, які стосуються глобальних загальносвітових проблем. Це охорона довкілля, безпека добування і використання енергетичних ресурсів та корисних копалин, забезпечення і утилізація різних типів відходів, безпека продукції для життя і здоров'я людини.

Метою викладання дисципліни є отримання студентами правових, організаційних, методичних знань та практичних навичок з стандартизації і сертифікації сільськогосподарської продукції, вміння розробити необхідні нормативні документи, самостійно ставити і вирішувати наукові та виробничі завдання щодо стандартизації і сертифікації сільськогосподарської продукції.

Для досягнення цієї мети викладання дисципліни полягає в тому, щоб:

- дати студентам відповідну підготовку з теоретичних питань стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції;
- ознайомити студентів з основними законодавчими, нормативними документами, чинними як в Україні, так і міжнародними та європейськими;
- вивчити основоположні та організаційно-методичні стандарти національної стандартизації та сертифікації;

- забезпечити студентам необхідну підготовку для самостійної роботи щодо розроблення НД різних категорій на сільськогосподарську та харчову продукцію;
- ознайомити студентів з правилами оформлення продукції на експорт та визнанням сертифіката відповідності іноземної держави на імпорتنу продукцію.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна і регіональна стандартизація і сертифікація» є питання функції та завдання міжнародних і регіональних організацій зі стандартизації, принципи побудови і порядок застосування міжнародних стандартів, вимоги міжнародних стандартів ISO серії 9000, 14000, 22000, 26000, 27000, 31000, SA 8000, OHSAS 18000, інформаційні ресурси міжнародних організацій зі стандартизації, галузі застосування стандартів; процедури оцінки відповідності та акредитації; модулі оцінки відповідності; методики вимірювання параметрів продукції, яка підлягає оцінці відповідності; функції та завдання міжнародних організацій в галузі акредитації і оцінки відповідності продукції, послуг, персоналу; порядок застосування європейського і національного знаку відповідності.

Забезпечення компетентностей випускника:

Загальні компетентності:

ЗК 05 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08 Здатність працювати в міжнародному контексті.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
3 семестр				
Модуль 1. Міжнародні та регіональні організації стандартизації.				
Лекція 1. Структура міжнародної організації зі стандартизації.	2/8	<ul style="list-style-type: none"> - знати вимоги основних чинних національних, міждержавних, міжнародних та регіональних документів зі стандартизації та сертифікації до сільськогосподарської та харчової продукції, щоб дотримуватись їх у своїй практичній діяльності; - знати принципи стандартизації промислової сільськогосподарської продукції, володіти методами стандартизації, які забезпечують виготовлення високоякісної продукції сільськогосподарськог о призначення; - знати вимоги основоположних 	<p>Самостійна робота № 1</p> <p>Тема: «Структура міжнародної організації зі стандартизації».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 1, а саме структура міжнародної організації із стандартизації.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 1.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. –</p>	10

		<p>стандартів національної стандартизації щодо розроблення, оформлення, узгодження, затвердження, перегляду, зміни, скасування, реєстрації НД різних категорій (ГОСТ, ДСТУ, СТУ, СОУ, ТУУ) і вміти розробляти такі документи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знати правила і порядок гармонізації стандартів на сільськогосподарську та харчову продукцію із стандартами ISO, EN, Директивами ЄС, стандартами Комісії Кодекс Аліментаріус; - вміти 	<p>Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014.(http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 11- 33. Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. <p>Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 2. Міжнародні організації, що співпрацюють з ISO.</p>	2/10	<p>розробляти НД різних категорій на сільськогосподарську та харчову продукцію гармонізовані з вимогами стандартів ISO, EN та САС;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти оформляти документи при підготовці партій сільськогосподарської та харчової продукції на експорт, при одержанні продукції по імпорту; - вміти використовувати набуті знання для підвищення об'єктивності контролю показників якості сільськогосподарської сировини і готової продукції та зменшення браку; - вміти застосовувати отримані знання для підвищення організаційно- 	<p>Самостійна робота № 2</p> <p>Тема: «Міжнародні організації, що співпрацюють ISO».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 2, а саме міжнародні організації, що співпрацюють ISO.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 2.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник</p>	10

		технічного рівня виробництва з метою створення умов для випуску сертифікованої високоякісної, конкурентноспроможної продукції, яка матиме широкий ринок збуту.	для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014.(http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 67- 92. Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.	
Лекція 3. Міжнародна електротехнічна комісія.	2/10		Самостійна робота № 3 Тема: «Міжнародна електротехнічна комісія ІЕС». Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 3, а саме міжнародна електротехнічна комісія ІЕС. Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 3. Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014.(http://library.kpi.kharkov.ua/files/new	10

			<p>_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 33- 48. Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 4. Регіональні організації у сфері стандартизації.</p>	2/10		<p>Самостійна робота № 4 Тема: «Регіональні організації у сфері стандартизації». Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 4, а саме регіональні організації у сфері стандартизації. Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 4. Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 366-442.</p>	10

			<p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. <p>Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 5. Міжнародні (галузеві) організації стандартизації.</p>	2/10		<p>Самостійна робота № 5</p> <p>Тема: «Міжнародні (галузеві) організації стандартизації».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 5, а саме міжнародні (галузеві) організації стандартизації.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 5.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 93-111.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 	15

			<p>2. Заповнити таблиці та рисунок або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
--	--	--	--	--

<p>Лекція 6. Стандартизація в деяких країнах світу.</p>	<p>2/10</p>		<p>Самостійна робота № 6</p> <p>Тема:«Стандартизація в деяких країнах світу».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 6, а саме стандартизація в деяких країнах світу.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 6.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 321-364.</p> <p>Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зроби їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	<p>15</p>
<p>Модуль 2. Міжнародні стандарти на системи управління якістю.</p>				

<p>Лекція 7. Концепція TQM «Загальне управління якістю».</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знати вимоги основних чинних національних, міждержавних, міжнародних та регіональних документів зі стандартизації та сертифікації до сільськогосподарської та харчової продукції, щоб дотримуватись їх у своїй практичній діяльності; - знати принципи стандартизації промислової сільськогосподарської продукції, володіти методами стандартизації, які забезпечують виготовлення високоякісної продукції сільськогосподарськог о призначення; - знати вимоги основоположних стандартів національної стандартизації щодо розроблення, оформлення, узгодження, затвердження, перегляду, зміни, скасування, реєстрації НД різних категорій (ГОСТ, ДСТУ, СТУ, СОУ, ТУУ) і вміти розробляти такі документи; - знати правила і порядок гармонізації стандартів на сільськогосподарську та харчову продукцію із стандартами ISO, EN, Директивами ЄС, стандартами Комісії Кодекс Аліментаріус; 	<p>Самостійна робота № 7</p> <p>Тема: «Концепція TQM «Загальне управління якістю».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 7, а саме концепція TQM «Загальне управління якістю.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 7.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 112-114.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. <p>Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	<p>10</p>
<p>Лекція 8. Міжнародні стандарти серії</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміти розробляти НД різних категорій на 	<p>Самостійна робота № 8</p> <p>Тема: «Міжнародні</p>	<p>10</p>

<p>ISO 9000 і ISO 10000.</p>		<p>сільськогосподарську та харчову продукцію гармонізовані з вимогами стандартів ISO, EN та САС;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти оформляти документи при підготовці партій сільськогосподарської та харчової продукції на експорт, при одержанні продукції по імпорту; - вміти використовувати набуті знання для підвищення об'єктивності контролю показників якості сільськогосподарської сировини і готової продукції та зменшення браку; - вміти застосовувати отримані знання для підвищення організаційно-технічного рівня виробництва з метою створення умов для випуску сертифікованої високоякісної, конкурентноспроможної продукції, яка матиме широкий ринок збуту. 	<p>стандарті серії ISO 9000 і ISO 10000».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 8, а саме Міжнародні стандарти серії ISO 9000 і ISO 10000.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 8.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 143.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. <p>Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 9. Міжнародні стандарти щодо системи управління безпечністю харчових</p>	<p>2/6</p>		<p>Самостійна робота № 9</p> <p>Тема: «Міжнародні стандарти щодо системи управління безпечністю харчових продуктів (СУБХП)</p>	<p>10</p>

<p>продуктів (СУБХП) ДСТУ ISO 22000:2018.</p>			<p>ДСТУ ISO серії 22000:2018. Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 9, а саме міжнародні стандарти щодо системи управління безпечністю харчових продуктів (СУБХП) ДСТУ ISO серії 22000 2018. Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 9. Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014.(http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 155. Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 10. Міжнародні та європейські</p>	<p>2/6</p>		<p>Самостійна робота № 10 Тема: «Міжнародні та</p>	<p>10</p>

<p>ВИМОГИ ДО ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ АПК.</p>			<p>європейські вимоги до екологічної складової АПК».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 10, а саме міжнародні та європейські вимоги до екологічної складової АПК.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 10.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 174.</p> <p>Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
<p>Лекція 11. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності</p>	<p>2/6</p>		<p>Самостійна робота № 11</p> <p>Тема: «Міжнародні стандарти соціальної відповідальності (SA</p>	<p>15</p>

ті (SA 8000).			<p>8000)».</p> <p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 11, а саме міжнародні стандарти соціальної відповідальності (SA 8000).</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 11.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014.http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 247.</p> <p>Завдання: 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
Лекція 12. Міжнародні стандарти щодо систем управління безпекою і гігієною праці.	2/6		<p>Самостійна робота № 12</p> <p>Тема: «Міжнародні стандарти щодо систем управління безпекою і гігієною праці».</p>	15

			<p>Мета роботи: вивчити та перевірити свої знання із теми № 12, а саме міжнародні стандарти щодо систем управління безпекою і гігієною праці.</p> <p>Завдання: використовуючи лекційний матеріал та навчальним посібником дати відповіді на запитання до № 12.</p> <p>Хід роботи: При виконанні самостійної роботи користуватися навчальним посібником Г.Д.Гуменюк, Н.Б.Сілонова, Ю.В.Слива К. – Міжнародна і регіональна стандартизація: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.:2014. (http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/gumenuk.pdf). Навчальний посібник стор. 230.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідити та дати відповіді на питання. 2. Заповнити таблиці та рисунку або за зробити їх за потреби. <p>Форма подання результатів: оформити звіт в робочому зошиті та надіслати його одним файлом формату PDF через систему Elearn.</p>	
Всього за семестр			70	
Екзамен			30	
Всього за курс			100	

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних
----------------------	--

<i>дедлайнів та перескладання:</i>	причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано